

Likabehandlingsplan
och
Plan mot kränkande behandling

2015/2016

TYRINGE 7-9

Innehåll

1. VÅRA MÅL.....	3
2. LEVNADSREGLER.....	3
3. INLEDNING.....	4
3.1 Vår definition av kränkande behandling:	4
3.2 Diskriminering.....	4
3.3 Personalens handlingsplikt.....	4
3.4 Till dig som elev	4
3.5 Till dig som vårdnadshavare	5
3.6 Planens uppdatering.....	5
4. FRÄMJA-FÖREBYGGA-ÅTGÄRDA	6
4.1 Främjande arbete:	7
4.2 Förebyggande arbete:	7
4.3 Åtgärdande arbete:	8
5. HANDLINGSPLAN vid bråk, konflikter, trakasseri, kränkningar.....	9
6 DISKRIMINERING	10
7. ÅRLIG PLAN LÄSÅRET 2013/2014.	11
7.1 Föregående års (2013/14) åtgärder	11
7.2 Kartläggning/Nulägeskontroll:.....	11
7.3 Handlingsplan	12
8. KONTAKTPERSONER	13
Bilaga Checklista för strukturerade samtal med mentorselever.....	14

I följande plan beskrivs skolans arbete för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Skolans viktigaste uppgift är att skapa en främjande miljö där alla elever känner trygghet och trivsel för att kunna utvecklas maximalt och tryggt varje dag i skolan. Denna plan är uppdaterad och reviderad 2016-01-08 utifrån förra årets plan. En del justeringar av definitioner har gjorts och de avsnitt och bilagor som handlade om polarna har tagits bort. Innan planen fastslås för innevarande år skall den behandlas av klasserna tillsammans med mentorer och vissa kartläggningar skall göras. Det är därefter framförallt kapitel 7 – Årlig plan, som uppdateras.

1. VÅRA MÅL

Skolans mål är att du som elev ska känna trygghet och trivsel varje dag i skolan. Som elev ska du alltid ha en vuxen att gå till, detta ska du känna och ha vetskap om. Som elev ska du kunna vända dig till en vuxen när du eller en kamrat blir utsatt för någon form av kränkande behandling, trakasseri eller diskriminering. Du ska bli lyssnad till. Vår likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling samt vårt dagliga arbete ska tydligt visa att vi tar avstånd från alla former av kränkande behandling, trakasseri och diskriminering samt visa på ett tydligt sätt hur vi arbetar med dessa frågor samt utvärderar vårt arbete.

Arbetet med likabehandling ska vara en självklarhet för **ALLA** som arbetar på skolan.

2. LEVNADSREGLER

I samverkan med barn/elever, föräldrar och personal ett gemensamt förhållningssätt arbetats fram som alla förväntas leva upp till. Dessa levnadsregler grundar sig i läroplanerna för förskola, grundskola och fritidshem.

Respekt

Behandla andra så som du själv vill bli behandlad

Jag använder ett trevligt språk

Du får vara den du är och jag får vara den jag är

Trygghet

Trygghet är att veta att jag duger som den jag är

Låt alla va' me' – det är trygghet i de'

Våga vägra våld

Ärlighet

Jag står för det jag säger, jag står för det jag gör

Jag skiljer på vad som är mitt och på vad som är ditt

Hänsyn

Säg inte allt du tänker, men tänk på allt du säger

Våga visa vänlighet

Glädje

Delad glädje – dubbel glädje

LE! Det smittar

Gör nån gla' varje da'

Våga vara positiv

3. INLEDNING

Tyringe skola 7-9 arbetar enligt **plan mot kränkande behandling** (Skollagen 6 kap 8§) och **likabehandlingsplan** (Diskrimineringslagen 3 kap 16§).

Dessa lagar har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Lagen har också till ändamål att motverka all annan form av kränkande behandling. Diskriminering är förbjudet enligt lagen oberoende av om den är avsiktlig eller inte. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Det innebär också att barn och elever får ett lagligt skydd mot kränkande behandling.

Planen riktar sig till alla dem som arbetar på skolan (anställda och elever) och till elevernas föräldrar. Ett bra samarbete mellan hem och skola gynnar arbetet mot kränkande behandling och diskriminering.

3.1 Vår definition av kränkande behandling:

- Kränkande behandling är något som kränker en människas värdighet men inte är en diskriminering.
- Kränkande behandling kan vara hot, miner, fniss, suckar, gester, utfrysning, klotter, anonyma brev, telefonsamtal, sms, mms eller mail, svordomar, fula ord, könsord, förolämpningar, sparkar, knuffar eller fasthållning.
- Mobbning är en form av systematiskt återkommande kränkning mot en person.
- Tillrättavisning från personal vid regelbrott, t ex störande av undervisning, är inte en kränkning i lagens mening.

3.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att man gör åtskillnad på människor utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna som anges i diskrimineringslagen. Dessa diskrimineringsgrunder behandlas närmare i kap 6. Diskriminering kan vara både direkt och indirekt.

3.3 Personalens handlingsplikt

Alla vuxna som arbetar i skolan har skyldighet att ingripa och/eller stoppa den/dem som kränker andra. Händelsen ska rapporteras till rektor som i sin tur anmäler till huvudmannen.

”En lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechef eller rektor. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.” (Skollagen 6 kap 10§)

3.4 Till dig som elev

Som elev vid Tyringe skola har du en rättighet att känna dig trygg och säker. För att skolans personal ska kunna erbjuda detta behöver vi veta hur du upplever din skola. Om du någon gång blir utsatt för våld, hot, kränkande behandling eller diskriminering, vill vi att du snarast kontaktar en vuxen som du känner förtroende för. Detta gäller också dig som känner någon annan elev som är utsatt. Om du känner dig kränkt av vuxen anmäls detta till rektor.

Om du blir utsatt för kränkande behandling eller trakasserier ska du berätta

- för en vuxen på skolan
- för dina föräldrar
- eller en kamrat som du har förtroende för, som hjälper dig att berätta så att vi kan hjälpa dig.

För att ytterligare stärka arbetet med att alla skall känna sig trygga har vi vid Tyringe skola en grupp av ”polare” som under vuxnas ledning arbetar för att uppmärksamma och förebygga kränkande behandling. Denna verksamhet beskrivs närmare i bilaga 1

3.5 Till dig som vårdnadshavare

Om du märker att ditt barn inte mår bra och du misstänker att det eller något annat barn utsätts för diskriminering och/eller någon form av kränkande behandling vill vi att du kontaktar ditt barns lärare/mentor eller skolans rektor.

Om du upptäcker att ditt barn utsätter andra för diskriminering och/eller någon form av kränkande behandling skall du som vårdnadshavare göra klart för barnet att diskriminering eller kränkning inte är acceptabelt.

Om elev, vårdnadshavare eller någon av skolans personal upplever sig kränkt av anställda på skolan hänvisas ärendet direkt till skolledningen som omgående utreder diskrimineringen och eller den kränkande behandlingen.

Plan mot kränkande behandling - Likabehandlingsplanen lyfts kontinuerligt på föräldrarådet.

Var uppmärksam på om ditt barn visar

- ovilja att gå till skolan
- ont i magen
- huvudvärk
- vill inte berätta om hur det är i skolan
- saknar kamrater
- kommer hem med smutsiga och sönderrivna kläder
- har blåmärken
- verkar nedstämt och ledset

3.6 Planens uppdatering

Likabehandlingsplanen och Planen mot kränkande behandling uppdateras minst en gång varje år i inledningen på höstterminen. Föregående års åtgärder enligt planen (se avsnitt 7 nedan) utvärderas, kartläggningar görs och används som underlag. Arbetet leds av EHT och behandlas i arbetslag, klassråd och elevråd innan det fastställs. Arbetet förankras också hos föräldrar genom föräldraråd och föräldramöten.

4. FRÄMJJA-FÖREBYGGA-ÅTGÄRDA

I arbetet med likabehandling och mot kränkande behandling ska en röd tråd följas av alla som arbetar på skolan och inom alla områden, oavsett dignitet av den kränkande behandlingen.

Ur Skolverkets Allmänna råd och kommentarer – För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling:

”Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och behöver inte utgå från identifierade problem i verksamheten. Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår från identifierade riskfaktorer. Både det främjande och det förebyggande arbetet ska anpassas till barnens och elevernas ålder och till den aktuella verksamheten”

Främjande arbete:

- Syftar till att förstärka respekten för allas lika värde
- Omfattar de sju diskrimineringsgrunderna
- Riktas mot alla och bedrivs utan förekommen anledning
- Är en naturlig del i det vardagliga arbetet

Förebyggande arbete

- Syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
- Omfattar endast områden som i en kartläggning av verksamheten identifieras som riskfaktorer

Åtgärdande arbete

- Kräver goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
- Ska påbörjas genast när det kommit signaler om att ett barn eller en elev känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt
- Innebär att verksamheten måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas

För oss på Tyringe skola betyder det här

4.1 Främjande arbete:

Vi arbetar med utgångspunkt från våra värdegrundsord: Respekt, Trygghet, Ärlighet, Hänsyn och Glädje. Vi bemöter eleven individuellt och med respekt och tillit. Mentor är huvudpersonen i detta arbete för att garantera varje individs trygghet.

Konkret innebär det:

- Vara en god förebild i alla situationer.
- Aktualisera likabehandlingsplanen och värdegrundsorden för eleverna.
- Utgå från våra värdegrundsord i planering av undervisning.
- Ge pojkar och flickor lika stort utrymme i verksamheten.
- Ha kontinuerliga klassråd och ett aktivt elevråd.
- Mentorer genomför strukturerade samtal med sina elever. Se bilaga!
- Skolans och klassens regler utarbetas med utgångspunkt från Likabehandlingsplanen och skolans värdegrund. Regler utvärderas och utvecklas fortlöpande i samarbete med personal, klassråd och elevråd
- Diskutera regler och förhållningssätt utifrån skolans värdegrund och likabehandlingsplanen på första föräldramötet på höstterminen i syfte att nå en samsyn och gemensamt förhållningssätt mellan hem och skola.
- Lyfta fram tankar och funderingar kring bl a kamratrelationer – Etiska samtal, värderingsövningar mm
- Diskutera och tydliggöra konsekvenser om elevens beteende och åsikter strider mot likabehandlingsplanen, skolans regler och förhållningssätt.
- Lyfta diskrimineringsgrunderna i undervisningen antingen när det aktualiseras genom uttalanden eller händelser eller när det naturligt passar in i det som undervisningen behandlar.
- Anpassa miljön så att varje elev erbjuds de bästa möjliga förutsättningar.

4.2 Förebyggande arbete:

Likabehandlingsplanen diskuteras och aktualiseras med lärare, föräldrar och elever och konsekvenser tydliggörs om man inte följer likabehandlingsplanens syften.

Konkret innebär det:

- **Vara goda förebilder:** Personalen skall vara goda förebilder för varandra och för eleverna. De äldre eleverna skall vara förebilder för de yngre. Samtal om gemensamma förhållningssätt finns som en punkt på dagordningen vid ett flertal konferenser under läsåret.
- **Vårt arbetssätt:** Vi arbetar för ett klimat präglat av omsorg och engagemang. Vi vuxna är tydliga auktoriteter som sätter klara och kända gränser samt agerar när något händer.
- **Arbetslagskonferenser:** Vid dessa konferenser är enskilda elever en stående punkt på dagordningen. Här lyfts ärenden där elever riskerar att kränka eller bli kränkta.
- **Mentorer** genomför strukturerade samtal med sina elever. Se bilaga!

- **Överenskommelse:** Ordningsregler skickas till alla föräldrar i augusti. Eleverna får information om ordningsregler, skolans regler och likabehandlingsplanen under första skolveckan. Ordningsregler och skolans regler förväntas diskuteras i hemmen. Informationen om dessa planer ges också på höstens föräldramöte.
- **Rastvaktssystem:** Vuxna finns där eleverna är i samband med rast. Rastvakternas förläggning utvärderas och förändras regelbundet efter behov.
- **Skolskjutsar:** Personal från skolan finns vid busshållplats vid påstigning på skolan.
- **Klassråd/elevråd:** Varje klass har klassråd regelbundet. Elevråd äger rum flera gånger per termin, efter behovet. Mentorerna ansvarar för klassråd. Personal och elevrepresentanter ansvarar för elevråd.
- **Elevhälsoteam:** Består av rektor, kurator, specialpedagog, skolsköterska och SYV vilka träffas två gånger varje vecka. En gång i månaden deltar psykolog och logoped från kommunens centrala resurser. Mentorerna eller andra pedagoger deltar vid behov, på inbjudan eller på eget initiativ.
- **Trivselenkät** som underlag för utvärdering genomförs varje vårtermin. Även andra enkäter och kartläggningar genomförs för att upptäcka trender och problem.
- **Elevskyddsombud** utbildas och deltar i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

4.3 Åtgärdande arbete:

Om något inträffar ska alla medarbetare reagera och agera omgående.

Konkret innebär det:

- Stoppa trakasserier och annan kränkande behandling omedelbart, dokumentera och följa upp enligt den handlingsplan som finns – se nedan.
- Alltid ingripa vid icke önskvärd elevbeteende och vid behov ta kontakt med vårdnadshavare.
- Anmäla till rektor vid misstanke om kränkning.
- Anmälningar behandlas i EHT och vid misstanke om kränkning sker anmälan till huvudmannen

5. HANDLINGSPLAN vid bråk, konflikter, trakasseri, kränkningar

Den personal som bevittnar/får kännedom om händelsen, har det inledande uppdraget att ingripa och lösa konflikten.

1. Personal samtalar med inblandade barn/elever.
2. Personal tar kontakt med barnets/elevens vårdnadshavare.
3. Personal rapporterar skriftligen till rektor. Blanketter och ärendegång för detta finns i personalens dokumentskåp gemensamt för hela kommunen.
4. Rektor lyfter ärendet i elevhälsoteamet för kännedom och beslut om utredning och/eller åtgärder. Vid misstanke om kränkning rapporterar rektor till huvudmannen på särskild blankett.
5. Utvärdera och följ upp med berörda parter, kontakta föräldrar igen vid behov
6. Om kränkningarna fortsätter, kallar rektor vårdnadshavarna till möte för samtal tillsammans med barnet/eleven, personal och skolledning. Här kan även uppgiftslämnaren, om det är en annan person, delta om detta är möjligt.
7. Externa kontakter t ex socialförvaltning, centrala resurser, BUP, polis m fl kan kontaktas

6 DISKRIMINERING

Diskriminering innebär att en person missgynnas eller kränks utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Dessa är:

- **kön** – Vid allt arbete i skolan skall personalen sträva efter att
 - möta varje elev utan hänsyn till könstillhörighet
 - regera på tillmälen och uttryck bland elever som kan uppfattas som diskriminerande utifrån kön och användning av nedsättande könsvokabulär
 - i undervisningen använda så många könsneutrala exempel som möjligt
- **könsöverskridande identitet eller uttryck** - Vid allt arbete i skolan skall personalen sträva efter att
 - lyfta diskussioner om könsöverskridande identitet när uttryck om detta används nedsättande eller kränkande
- **etnisk tillhörighet** - Vid allt arbete i skolan skall personalen sträva efter att
 - motverka och uppmärksamma nedsättande eller kränkande uttryck mot personer med annan etnisk tillhörighet
- **religion eller annan trosuppfattning** - Vid allt arbete i skolan skall personalen sträva efter att
 - ge alla elever fria möjligheter att uttrycka sin trosuppfattning
- **funktionsnedsättning** - Vid allt arbete i skolan skall personalen sträva efter att
 - ge alla elever, oavsett funktionsnedsättning, likvärdiga möjligheter att lyckas i skolan. Detta gäller såväl fysiska som kognitiva och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.
- **sexuell läggning** - Vid allt arbete i skolan skall personalen sträva efter att
 - ge alla elever oavsett sexuell läggning tryggheten att stå för denna
 - föra diskussioner i undervisningen om olika sexuella läggningar och vad detta innebär
- **ålder** - Vid allt arbete i skolan skall personalen sträva efter att
 - motverka och uppmärksamma alla former av åldersdiskriminering

7. ÅRLIG PLAN LÄSÅRET 2013/2014.

Denna plan uppdaterad 131023. Kapitl 1-5 är oförändrade sedan förra årets plan. Ändringar

7.1 Föregående års (2013/14) åtgärder

- Tryggheten i caféet betonades och rektor tog tillsammans med elevrådet och personal i bibliotek och café fram förslag på förändringar i verksamheten. Detta ledde bl a till aktiviteter från Elevens Val –HKK med försäljning i café mm. Förändringarna ledde till att elevrådet fick 7500 kr i Morotspris av kommunen som hösten 14 investerades i att göra om gamla datorsalen till ett mysrum.
- Inventering av otrygga platser genomfördes anonymt bland alla elever.
- Stökinventering genomfördes av alla pedagoger och diskuterades i arbetslag tillsammans med elevernas otrygghetsinventering.
- Rastvaktssystemet sågs över utifrån detta utarbetades utifrån detta.

7.2 Kartläggning/Nulägeskontroll:

- Klassråd och elevråd har diskuterat reglerna i skolstarten och deras synpunkter har framförts till rektor. Ingen ändring görs i reglerna pga detta.
- Trivselenkät genomfördes vt 14 under ledning av Kurator. På önskemål från elever i polarna var det få frågor och ej anonyma svar denna gång för att få mer allvar i svaren. Frågorna inriktades på okamratliga beteenden och otrygga platser.
- Elevrådet har fått två vuxna som stödjer styrelsen i arbetet. Dessutom har arbetet med matråd intensifierats.
- Matköer upplevdes som ett problem förra året. Inför årets schema gjordes en tydligare fördelning av mattider över större tidsspänn. Samtidigt har antalet elever i yngre år som äter i matsalen ökat dramatiskt vilket ställer ännu större krav inför nästa års schema.
- Toalettdörrar som inte känns trygga är ett fortsatt problem. Rektor har lyft frågan med vaktmästarna men ännu ej hittat någon lösning
- Innevarande plan har granskats av DO som finner att de uppfyller kraven för en sådan plan men att det inför nästa omarbetning bör tydliggöras hur vi arbetar med var och en av diskrimineringsgrunderna.

7.3 Handlingsplan

Riskområden	Mål	Aktuell åtgärd	Ansvar
Oro och otrygghet i caféet	Alla skall uppleva caféet som en lugn och trygg plats att umgås på.	Fortsatt arbete med elevråd.	Rektor samarbetar med elevråd Personal i och runt caféet
Oro vid skoldagens slut vid skåpen då många skall trängas i korridoren.	Alla skall uppleva att det är tryggt att gå ut i korridoren efter sista lektionen.	Alla pedagoger som har sista lektionen fortsätter att följa med ut i korridoren	Alla pedagoger
Raster	Att alla elever ska känna trygghet och ha en stimulerande rastverksamhet.	Rastvaktssystemet ses över genom att lagen gör egna stökinventeringar.	Arbetslagen
Oro vid köbildning bl a utanför matsalen, Konflikter kan uppstå i kösituationen.	Att ha så lite köer och så korta kötider som möjligt.	1 Pedagogiska luncher 2 Extra uppmärksamhet på köer och platser i matsalen tisdagar och onsdagar 3 Schemaläggning för minskad köbildning nästa läsår	Skolans personal. Rektor
Oro för att gå på toaletter som kan öppnas utifrån	Det skall gå att vara trygg på en låst toalett	Utredning om andra låsmöjligheter finns.	Rektor
Omarbetning av de delar av planen som behandlar de olika diskrimineringsgrunderna.	Uppfylla kraven från DO		Rektor och kurator

8. KONTAKTPERSONER

EHT-team

Per-Ola Larsson, Rektor 0451-26 791 3

Carina Samuelsson, Skolsköterska 0451-26 79 26

Lotta Liljedahl, Specialpedagog 0451-26 79 29

Viola Widuch, Kurator 0451-26 79 28

Nina Vivesson, SYV 0451-26 79 27

Vid misstanke om diskriminering och/eller kränkande behandling tas kontakt med ansvarig mentor/lärare i första hand. Personalen har i sin tur skyldighet att informera rektor. Om misstanke finns om diskriminering och/eller kränkande handling från personal, ta kontakt med någon av ovanstående.

Bilaga **Checklista för strukturerade samtal med mentorselever**

Hur är stämningen i klassen? Är det en klass som håller ihop eller finns det många grupperingar? Är det någon som nästan alltid står utanför gruppen eller drar sig undan? Ständiga konflikter? Någon kung eller drottning? Är det tillåtet att tycka, klä sig etc. som man vill?

Hur är det i parallell-klasserna och i den egna korridoren? Är det trångt och stökigt vid skåpen? Förekommer det mkt knuffar, bråk, fälleben och verbala kränkingsord där?

Bussförhållanden? I kön till bussen på morgonen resp. på eftermiddagen? Inne i bussen?

Omklädningsrummen på TyrsHov? Gångvägen mellan skolan och TyrsHov?

Matsalen och cafeterian? Är det många som inte följer kösystemet? Är det ngn som ofta sitter helt själv?

Övriga korridorer och toaletterna? Är de äldre eleverna schysta? Får man vara ifred när man går på toaletten?

Förekommer det kränkningar elev mot lärare eller tvärtom?